

Schijnveiligheid op hoogte

Met het van kracht worden van de Europese richtlijn 89/655/EG, gericht op het uitvoeren van tijdelijke werkzaamheden op hoogte, is het veilig werken op daken een hot item. De markt is volop aan het werk en producenten van lijnen, kabels, paaltjes, banden, etc. zijn druk doende hun al dan niet NEN gekeurde materialen op het dak te schroeven en te plakken. Producenten van Persoonlijke Beschermingsmiddelen introduceren het ene na het andere prachtige valstopapparaat compleet met nieuw en verbeterd valharnas, evacuatieset etc. We zijn lekker bezig met z'n allen; het kan niet lang meer duren of Nederland is 100% beveiligd tegen het vallen van hoogte. Of toch niet?

Gerard Alders
PBN Veiligwerken BV

Wat beveiligen we eigenlijk? Volkomen in lijn met de oude Arbowet zijn we weer volop bezig met het veilig maken van de makkelijke dingen. Wellicht herinnert u zich nog wel het gedoe over het in hoogte verstelbare bureau en de plek van het beeldscherm. Hoe Jan of Marie's avond in de bank voor de televisie hangt is niet zo belangrijk. Maar o wee als de parttime administratief medewerkster drie cm te hoog of te laag achter de PC zit!

Min of meer hetzelfde zien we terug bij het werken op hoogte. Op het

grote platte dak van een flat waar één of twee keer per jaar iemand de rookgasafvoer moet controleren, schroeven of plakken we voor duizenden euro's aan kabels, palen en wat al niet meer. Over de sparingen in het platte dak, waar tijdens nieuwbouw en renovatie de meeste kans op ongevallen zijn, leggen we een plank! Hellende daken waar na stormschade een pan vervangen moet worden, doen we wel even met behulp van een ladder, en staan we in de goot terwijl we onszelf vasthouden aan de vuren houten panlat. Dakramen plaatsen we op papier

nog steeds van binnenuit. Instelbare lijnen plaatsen we waar we zelf ook wel weten dat je er nooit mee in een hoek kunt komen zonder over lengte.

Kortom: we besteden ontzettend veel energie, marketing, onderzoek naar wat makkelijk en goed verkoopbaar is, maar voor de moeilijke en vaak gevaarlijke zaken steken we nog even onze kop in het zand.

En.... we komen er blijkbaar prima mee weg.

Verzekering

Iedere wet die niet wordt gehandhaafd is geen wet. De Arbeidsinspectie heeft ook simpelweg de kennis en capaciteit niet om adequaat te kunnen handhaven. En wat als het nu fout gaat? Dan zijn de rapen gaar want terwijl of nadat de Arbeidsinspectie zijn werk heeft gedaan verschijnen de betrokken verzekeringsmaatschappijen ten tonele. Zeker als het gaat om ongevallen met blijvende invaliditeit waar grote sommen geld mee gemoeid zijn, die door diezelfde verzekeringsmaatschappijen moeten worden uitgekeerd. De verzekering heeft in tegenstelling tot de Arbeidsinspectie wel het geduld, de mogelijkheden en de capaciteit om na te gaan wie voor het ongeval aansprakelijk is en of er al dan niet nalatig is gehandeld. In tegenstelling tot het stilleggen van het werk of een boete ten koste van hooguit enkele duizenden euro's die de Arbeidsinspectie oplegt, gaat het hier om bedragen van enkele tonnen.

Het is beslist niet mijn bedoeling om het zoveelste vingertje te heffen, het gaat me om de veiligheid waar we met z'n allen zo veel belang bij hebben en het tegengaan van struisvogelgedrag waar we, als het fout gaat, toch worden geconfronteerd met de gevolgen. Murphy zei al: "Waar het fout kan gaan, gaat

Niet alleen dakdekkers werken op hoogte...

het vroeg of laat ook fout en uitgerekend daar waar de meeste schade wordt berokkend.”

Maar hoe moeten we het dan wel aanpakken?

Bewust

Veiligheid is het bewust omgaan met risico's. Het gaat in de eerste plaats om de mensen die de risico's ondergaan. Zij zijn het die beveiligd moeten worden tegen de gevaren die zij ondervinden, tegen de gevaren die

ze veroorzaken en misschien wel het meest tegen zichzelf. Het is de taak van de direct leidinggevendenden toe te zien op bewustwording bij uitvoerenden en controle daarop. Het is de taak van opdrachtgevers en gebouweigenaren bedrijven in te schakelen met de goede cultuur, en een doordachte uitvoering. Dit alles vereist kennis van zaken bij betrokkenen, zonder kennis van zaken is alles te duur en / of even zinloos. Komt dit logisch op u over, dan zijn de volgende stappen te nemen:

1. Inventariseer zelf (bij de administratie):
 - hoeveel bedrijven voeren werken voor u uit?
 - hoeveel eigen werknemers in de uitvoering heeft u?
2. Maak betrokken partijen (managers, inkopers, werknemers) bewust van de risico's, door middel van praktijkgerichte cursussen.
3. Wijs een coördinator aan; deze dient zich vanzelf aan tijdens de cursus.
4. Beperk het aantal mensen dat op daken werkt, als ook de frequentie van werken op daken en leid die mensen goed op.
5. Investeer in de middelen die nodig zijn, afhankelijk van het gevaar en de frequentie, de gevaarlijkste plekken eerst.

6. Tref structurele maatregelen bij nieuwe daken en bij groot onderhoud.
7. Maak de getroffen voorzieningen inzichtelijk voor de betrokken partijen.

Dit alles maakt dat de daken en de gevaarlijke situaties adequaat worden aangepakt daar waar het echte gevaar op de loer ligt. Ook maakt het dat veilig werken op daken normaal gedrag kan worden waar het nu al als de zoveelste zinloze verplichting wordt ervaren. En dit alles leidt tot het uiteindelijke doel: minder ongevallen. ■